

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Łodzi

LLO.410.001.08.2020

Pan
Ireneusz Zawada
Dyrektor
Sądu Rejonowego dla Łodzi- Widzewa
w Łodzi

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/001 Wykonanie budżetu państwa w 2019 r. – wykonanie planu finansowego Sądu
Rejonowego dla Łodzi - Widzewa w Łodzi

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, dalej: Sąd, ul. Piłsudskiego 143, 92-332 Łódź
Kierownik jednostki kontrolowanej	Ireneusz Zawada, Dyrektor Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi (dalej: Dyrektor Sądu), od 1 lutego 2018 r. (akta kontroli str. 3)
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust.1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę Kontroler	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi Małgorzata Chojnacka, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLO/235/2019 z 31.12.2019 r. (akta kontroli str. 1-2)

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	Celem kontroli była ocena wykonania planu finansowego na 2019 r. przez Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa, w części 15/08 – Sąd Apelacyjny w Łodzi, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności.
Zakres kontroli	Ocenie podlegały w szczególności: – działania związane z windykacją dochodów budżetowych, – realizacja wydatków budżetu państwa, – sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych, – system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań. Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego oraz badanie skuteczności podejmowanych przez dysponenta działań windykacyjnych. Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były w szczególności następujące działania kontrolne: – analiza wykonania planu dochodów, – szczegółowa kontrola prawidłowości i terminowości ustalenia wybranych należności oraz windykacji zaległości, – analiza stanu należności pozostałych do zapłaty, – szczegółowa analiza wybranej próby wydatków, – analiza wybranych postępowań o udzielenie zamówień publicznych, – analiza stanu zobowiązań, – analiza prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań, – analiza stosowanych procedur kontroli zarządczej dotyczących sporządzania sprawozdań. Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. <i>Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej kontrolowanej działalności.</i>

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 489 ze zm., dalej: ustawa o NIK.

III. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA I JEJ UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy dla Łodzi- Widzewa w Łodzi zrealizował w roku 2019 dochody w wyższej kwocie niż w roku ubiegłym (o 12,7%), zaś odnotowana na ostatni dzień roku budżetowego kwota zaległości uległa zmniejszeniu (o 6,5%). W wyniku kontroli stwierdzono jednak przypadki znaczących opóźnień w podejmowaniu kolejnych czynności, mających na celu wyegzekwowanie zaległości. Ponadto, z przekroczeniem obowiązujących terminów, dokonywano odpisów należności z tytułu grzywien odpracowanych społecznie lub zamienionych na zastępczą karę pozbawienia wolności, przy czym w jednym przypadku miało to wpływ na prawidłowość danych wykazanych w rocznych sprawozdaniach budżetowych. Objęte badaniem należności z tytułu dochodów budżetowych przypisano w kwotach zgodnych z dokumentami stanowiącymi podstawę przypisów, a rozłożenia należności na raty oraz umorzenia zaległości dokonywano zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Stwierdzona nieprawidłowość, polegająca na błędnej ewidencji należności długoterminowych, może mieć wpływ na sprawozdawczość roczną. Dyrektor Sądu zapowiedział dokonanie stosownych przebiegowań.

Wydatków dokonywano zgodnie z planem finansowym, na zakupy i usługi służące realizacji zadań jednostki, z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi, określonych w ustawie o finansach publicznych i aktach wykonawczych. Nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych.

Roczne sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2019 r. zostały sporządzone terminowo i – z wyjątkiem sprawozdania Rb-BZ1 z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym – na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej. W sprawozdaniu Rb-BZ1, niezgodnie z ewidencją, wykazano niezerowe kwoty planu po zmianach w zakresie *Finansowania projektów z udziałem środków z UE i Budżetu Środków Europejskich*. W trakcie kontroli sprawozdanie to zostało skorygowane.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częstkowej³ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

1. Dochody budżetowe

W 2019 r. Sąd zrealizował dochody budżetowe w rozdziale 75502 *Jednostki sądownictwa powszechnego*, w wysokości 6.613 tys. zł, co stanowiło 128,3% kwoty planowanej (5.154 tys. zł) oraz 112,7% dochodów wykonanych w roku 2018 (5.867,2 tys. zł). Wyższa realizacja planu dochodów wynikała głównie z uzyskania wyższych o 801,4 tys. zł (128,6%) wpływów z tytułu opłat i kosztów sądowych.

(akta kontroli str. 72-98)

Na koniec 2019 r., według sprawozdania Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych, należności pozostałe do zapłaty wyniosły 6.706,1 tys. zł. Dotyczyły one głównie należności z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych (5.700,1 tys. zł) oraz opłat i kosztów sądowych (1.002,9 tys. zł).

² W kontroli wykonania budżetu państwa w 2019 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

³ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

Zaległości według stanu na 31 grudnia 2019 r. wyniosły 5.435,3 tys. zł i były niższe o 375,3 tys. zł, tj. o 6,5% od zaległości na koniec 2018 r.

(akta kontroli str. 98-144, 530, 545)

Analizę działań windykacyjnych Sądu wobec dłużników przeprowadzono na próbie 20 zaległości o łącznej wartości 867,4 tys. zł (16% zaległości Sądu). W kartach dłużników odnotowywano wszystkie czynności urzędnicze (przede wszystkim: wysłanie wezwania do zapłaty i datę jego doręczenia) oraz postanowienia Sądu w sprawach m.in. rozłożenia na raty, przekazania sprawy do egzekucji komorniczej, czy zasądzenia kary zastępczej. W odniesieniu do 16 zaległości na łączną kwotę 693,8 tys. zł podejmowano w 2019 r. działania celem wyegzekwowania zaległości. W pozostałych czterech przypadkach stwierdzono opóźnienia w tym zakresie.

(akta kontroli str. 145-294, 317-318)

Na podstawie ww. badanej próby stwierdzono także, że należność w kwocie 21,8 tys. zł została odpisana w dniu 12 lutego 2020 r., tj. po roku i siedmiu miesiącach od daty zakończenia przez dłużnika wykonania kary zastępczej w postaci prac społecznie użytecznych (2 lipca 2018 r.).

(akta kontroli str. 156, 256-260)

Analiza łącznie 255 odpisów należności o łącznej wartości 258,4 tys. zł, związanych z zamianą kary grzywny na karę zastępczą wykazała, że:

- w 125 przypadkach (86,7 tys. zł) odpisu dokonywano w terminie do 7 dni od daty zakończenia przez skazanego pracy społecznie użytecznej lub zakończenia odbywania kary pozbawienia wolności,
- w 130 przypadkach (171,7 tys. zł) odpisów dokonano w późniejszym terminie, przy czym w 15 przypadkach (60,2 tys. zł)⁴ praca/kara zastępcza została zakończona przed rokiem 2019 (w latach 2014-2018).

(akta kontroli str. 972-984)

W dniach 18-22 listopada 2019 r. na zlecenie Prezesa Sądu przeprowadzona została kontrola wewnętrzna, która obejmowała prawidłowość i terminowość dokonywania przypisów oraz ujmowania uiszczeń należności sądowych na kartach dłużników i w dzienniku należności. W protokołach z kontroli zwrócono uwagę na dużą liczbę prowadzonych przez sekretarzy sądowych spraw oraz zawarto wnioski o zwiększenie obsady na stanowiskach zajmujących się należnościami sądowymi.

(akta kontroli str. 898-909)

W 2019 r. na podstawie postanowień Sądu spisano z ewidencji księgowej należności przedawnione na łączną kwotę 402,3 tys. zł, w tym grzywny w wysokości 104 tys. zł, nałożone na 213 skazanych, oraz koszty postępowania sądowego w kwocie 298,3 tys. zł, nałożone na 565 uczestników postępowań. Głównymi przyczynami przedawnienia było niewykonanie postanowienia o zarządzeniu kary zastępczej aresztu oraz umorzenie sprawy przez komornika z powodu braku ścigalności należności.

(akta kontroli str. 898-909, 1018-1019)

Orzeczeniem Sądu umorzono należności 316 dłużników o łącznej wartości 144,1 tys. zł. W czterech objętych kontrolą przypadkach na łączną kwotę 13,3 tys. zł (9,2%) umorzenia należności dokonano zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa.

(akta kontroli str. 309-317)

Na koniec 2019 r. należności rozłożone na raty dotyczyły grzywien i opłat sądowych i wynosiły 1.433,6 tys. zł (nałożone na 652 skazanych).

W wyniku analizy sześciu należności na kwotę 256,1 tys. zł (17,9%) nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie prawidłowości rozkładania na raty.

(akta kontroli str. 270-294, 318)

⁴ W tym ww. należność na kwotę 21,8 tys. zł.

W ciągu roku w ewidencji księgowej nie dokonywano przeksięgowania należności rozłożonych na raty z konta należności z tytułu dochodów budżetowych (konto 221) na konto długoterminowych należności budżetowych (konto 226).

Główny księgowy oświadczył, że przeksięgowanie zbiorcze ww. należności pod datą 31 grudnia 2019 r. dokonane zostanie jednorazowo, do 20 marca 2020 r. w oparciu o wytyczne przesłane przez Departamentu Budżetu i Efektywności Finansowej w Ministerstwie Sprawiedliwości⁵.

(akta kontroli str. 949-950, 955-957, 989-990, 1014-1015)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Należności budżetowe rozłożone w 2019 r. na raty, których termin płatności przypada po dniu 31 grudnia 2020 r. w kwocie 198,1 tys. zł, nie zostały przeksięgowane z konta należności z tytułu dochodów budżetowych (221) na konto długoterminowych należności budżetowych (226), mimo że nie został spełniony warunek uznania ich za krótkoterminowe, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 18 lit. c ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁶.

Dyrektor Sądu wyjaśnił m.in., że system finansowo-księgowy nie udostępniał odpowiedniej funkcjonalności. O wprowadzeniu zmian, umożliwiających dokonanie stosownych przeksięgowania, poinformowano użytkowników w dniach 19 i 20 grudnia 2019 r. oraz 10 stycznia 2020 r. Nowa funkcjonalność posłużyła do przeniesienia części należności krótkoterminowych na należności długoterminowe według stanu na 31 grudnia 2019 r. w trakcie przygotowań do sporządzenia sprawozdań finansowych za 2019 r.

Według stanu na dzień zakończenia kontroli ww. przeksięgowania nie dokonano.

NIK wskazuje, że błędne ujęcie należności długoterminowych może mieć wpływ na sprawozdawczość roczną.

(akta kontroli str. 949-950, 955-957, 989-990)

2. W badanym okresie w Sądzie nie podejmowano stosownych działań mających na celu wyegzekwowanie zaległości, przez co naruszono postanowienia art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁷ (dalej: ufp), zgodnie z którym jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania. Stwierdzona nieprawidłowość dotyczyła czterech zbadanych zaległości⁸ (na 20) na łączną kwotę 173,6 tys. zł, stanowiących 2,6% zaległości Sądu na dzień 31 grudnia 2019 r. W tych przypadkach nie podjęto żadnych czynności przez okres od 16 miesięcy do 3 lat, tj. od momentu zaprzestania spłaty rat przez dłużnika lub wysłania wezwania do zapłaty, do czasu przedłożenia Sędziemu przez sekretarza sądowego informacji o stanie należności, w następstwie której Sędzia bezzwłocznie wydał zarządzenia o wszczęciu wobec skazanych postępowań w przedmiocie wykonania kary zastępczej pozbawienia wolności.

(akta kontroli str. 154-269)

⁵ Pismo z dn. 16 grudnia 2019 r.

⁶ Dz. U. z 2019 r. poz. 351.

⁷ Dz. U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.

⁸ KD 04/2016/00114, KD 04/2016/00115, KD 04/2016/00116, KD 04/2018/00375

Wyjaśniając powody opóźnień Dyrektor Sądu wskazał m.in. na bardzo dużą liczbę dłużników i niepełną obsadę etatową urzędników, a także na zmiany organizacyjne i kadrowe wewnątrz wydziałów. Wyjaśnił ponadto, iż w 2019 r. wskaźnik uiszczeń do przypisów ukształtował się na poziomie 85,9%, tj. o 5% wyższym niż w 2018 r.

(akta kontroli str. 949, 955-957, 961-964)

Starszy Sekretarz Sądowy w wyjaśnieniach wskazał m.in. na znaczący wzrost liczby wpływających spraw i przypisanych należności, zmiany organizacyjne oraz obszerność dokumentacji.

(akta kontroli str. 953-954, 959-960)

3. Odpisu należności z tytułu zmiany kary grzywny na pracę społecznie użyteczną lub na karę pozbawienia wolności dokonywano z opóźnieniem, tj. średnio po 94 dniach od daty zakończenia przez skazanego pracy społecznie użytecznej lub kary pozbawienia wolności. Stwierdzona nieprawidłowość dotyczyła 130 odpisów o łącznej wartości 171,7 tys. zł (na 255 skontrolowanych o wartości 258,4 tys. zł), z tego 15 odpisów na 60,2 tys. zł dotyczyło prac/kar zakończonych w latach 2014-2018. W odniesieniu do prac/kar zakończonych w 2019 r. maksymalne opóźnienie wyniosło 6,5 miesiąca. W jednym przypadku opóźnienie miało wpływ na prawidłowość danych przedstawionych w sprawozdaniach budżetowych za 2019 r. i dotyczyło dokonanego w dniu 12 lutego 2020 r. odpisu kary grzywny w kwocie 21,8 tys. zł odpracowanej w dniu 2 lipca 2018 r.

Taki sposób dokonywania odpisów był niezgodny z zasadami ustalonymi przez Departament Budżetu i Efektywności Finansowej Ministerstwa Sprawiedliwości, przekazanymi Sądowi do stosowania przez Dyrektora Sądu Apelacyjnego w Łodzi pismem z dnia 22 sierpnia 2018 r. Zgodnie z tymi zasadami, odpisu należało dokonać w dniu zakończenia pracy społecznie użytecznej lub kary pozbawienia wolności.

(akta kontroli str. 156, 256-260, 972-984)

Dyrektor Sądu wyjaśnił m.in., że dokonanie odpisu należności dokładnie w dacie zakończenia przez skazanego pracy społecznie użytecznej lub w dacie dobiecia zastępczej kary pozbawienia wolności jest możliwe tylko w nielicznych przypadkach, bowiem w praktyce informacje o w/w zdarzeniach będących podstawą odpisu wpływają do Sądu w terminie późniejszym. Wskazał także, że na nieterminowość podjętych czynności w przypadku odpisu dokonanego w roku 2020 bezpośredni wpływ miała okoliczność przekazywania dużej ilości akt sądowych pomiędzy wydziałami, w związku z likwidacją jednego z wydziałów, a w konsekwencji obciążenie pracą pracowników prowadzących i nadzorujących windykację należności sądowych.

(akta kontroli str. 968-970, 987-988)

Starszy Sekretarz Sądowy wyjaśnił, że nie otrzymuje informacji od kuratorów o rozpoczęciu wykonywania kary ograniczenia wolności lub wykonywania prac społecznie użytecznych. Brak właściwego przepływu informacji spowodował, że należność nie została odpisana w terminie. Niezwłocznie po powzięciu informacji, pracownik dokonał odpisu należności.

(akta kontroli str. 954)

Ocena częściowa

Sąd zrealizował w 2019 r. dochody w kwocie wyższej niż w roku ubiegłym (o 12,7%), zaś zaległości uległy zmniejszeniu (o 6,5%). W wyniku kontroli stwierdzono przypadki znaczących opóźnień w podejmowaniu kolejnych czynności, mających na celu wyegzekwowanie zaległości. Dodatkowo, z przekroczeniem terminów określonych przez Ministerstwo Sprawiedliwości, dokonywano odpisów należności z tytułu grzywien odpracowanych społecznie lub zamienionych

na zastępczą karę pozbawienia wolności. W jednym przypadku opóźnienie to miało wpływ na roczną sprawozdawczość budżetową.

Skontrolowane należności z tytułu dochodów budżetowych zostały przypisane w prawidłowych kwotach, a rozłożenia należności na raty oraz umorzenia zaległości dokonywano zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Stwierdzona nieprawidłowość, polegająca na błędnej ewidencji należności długoterminowych, może mieć wpływ na sprawozdawczość. Dyrektor Sądu zapowiedział dokonanie stosownych przeksięgowania.

OBSZAR

2. Wydatki

2.1 Wydatki budżetu państwa

Opis stanu
faktycznego

W 2019 r. wydatki Sądu zostały zrealizowane w kwocie 33.549,4 tys. zł, co stanowiło 100% planu po zmianach. W porównaniu do roku 2018 nastąpił wzrost wydatków o 3.226,2 tys. zł, tj. o 10,6%, głównie z uwagi na wzrost wynagrodzeń sędziów, asystentów sędziego, kuratorów zawodowych i pozostałych pracowników Sądu oraz uposażeń sędziów w stanie spoczynku.

W 2019 r. Sąd nie był finansowany z rezerwy ogólnej, rezerw celowych oraz z budżetu środków europejskich. Nie wystąpiły także przypadki blokowania wydatków Sądu w trybie art. 177 ufp.

(akta kontroli str. 323-324, 943)

W 2019 r. Sąd nie realizował wydatków, które w 2018 r. nie wygasły z upływem roku budżetowego, jak również nie wystąpiły wydatki niewygasające do końca 2019 r.

(dowód: akta kontroli str. 651-671, 699, 803-806)

W strukturze wydatków według grup ekonomicznych główną pozycję (94,2% ogółu wydatków) stanowiły wydatki bieżące jednostek budżetowych, które wyniosły 31.602,4 tys. zł.

Na świadczenia na rzecz osób fizycznych wydatkowano 1.947 tys. zł (5,8%).

W Sądzie nie planowano i nie realizowano wydatków majątkowych.

(akta kontroli str. 72-97)

Według sprawozdania Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach wydatki na wynagrodzenia wyniosły 19.346,6 tys. zł i w porównaniu do 2018 r. zwiększyły się o 1.358,5 tys. zł (7,6%), przede wszystkim w wyniku ustawowych zmian wynagrodzeń. Przeciętne zatrudnienie⁹ wynosiło 240 osób i utrzymywało się na porównywalnym poziomie co w roku poprzedniego (242 osoby). Przeciętne wynagrodzenie wyniosło 6.716 zł i w porównaniu do roku 2018 wzrosło o 8,3% (z 6.201 zł).

(akta kontroli str. 349-352, 949-950, 955-957)

Zobowiązania Sądu wyniosły 1.826,3 tys. zł i w porównaniu do stanu na koniec roku 2018 zwiększyły się o 244,6 tys. zł (tj. o 15,5%). Składały się na nie głównie zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego z pochodnymi (87,7% zobowiązań). Na koniec 2019 r. w Sądzie nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

Zapłacone w 2019 r. odsetki w kwocie 4,1 tys. zł zostały naliczone wyłącznie na podstawie wyroków sądowych.

(akta kontroli str. 353-365, 652-653, 699-711)

Szczegółowym badaniem pod kątem legalności, gospodarności, celowości i rzetelności objęto 82 dowody w kwocie 3.081,5 tys. zł, co stanowiło 9,2% wydatków wykonanych w 2019 r. (33.549,4 tys. zł). Próbę do badania dobrano metodą monetarną¹⁰ z pozapłacowych wydatków budżetu państwa. Kontrolowane dowody dotyczyły wydatków bieżących jednostek budżetowych. W wyniku

⁹ W przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

¹⁰ Metoda uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalne do wartości transakcji.

przeprowadzonych badań stwierdzono, że wydatków dokonywano w granicach kwot określonych w planie finansowym, na zakupy i usługi służące realizacji celów jednostki, w sposób gospodarny oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Nie wystąpiły przypadki nieterminowych płatności skutkujących zapłatą odsetek¹¹. W badanej próbie wydatków nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wyboru trybów udzielania zamówień publicznych oraz wyłączenia stosowania ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych¹² (dalej: ustawa Pzp).

(akta kontroli str. 323-348)

W 2019 r. Sąd udzielił trzech zamówień publicznych o wartości przekraczającej wyrażoną w złotych równowartość kwoty 30.000 euro na łącznie 1.411,6 tys. zł, które objęto analizą pod kątem stosowania procedur przewidzianych w ustawie Pzp, w tym zamówienia udzielone: w trybie przetargu nieograniczonego na dostawę komputerów i monitorów o wartości 197 tys. zł brutto, w trybie zapytania o cenę na usługi utrzymania czystości w budynkach Sądu o wartości 289,5 tys. zł brutto oraz na podstawie art. 138o ustawy Pzp, którego przedmiotem były usługi ochrony osób i mienia w budynkach Sądu o wartości 924,3 tys. zł.

Badaniem objęto również zamówienie na dostawę tonerów/bębnow i kartridżów do urządzeń drukujących i kopiujących na potrzeby Sądu na kwotę 66 tys. zł, udzielone na podstawie art. 4 pkt 8 ustawy Pzp.

W wyniku przeprowadzonych badań nie stwierdzono nieprawidłowości. W 2019 r. kwota zrealizowanych wydatków z tytułu ww. zamówień wyniosła 456,6 tys. zł.

(akta kontroli str. 366-504)

Sprawozdanie z udzielonych w 2019 r. zamówień złożono w terminie wskazanym w art. 98 ustawy Pzp, natomiast plan postępowań na rok 2019 r. zamieszczono na stronie internetowej na 3 dni przed zatwierdzeniem planu finansowego, tj. 19 lutego 2019 r.

Dyrektor Sądu wyjaśnił, że informację o kwotach dochodów i wydatków przyjętych w ustawie budżetowej na 2019 r. otrzymał w dniu 13 lutego 2019 r. i na tej podstawie został przygotowany plan finansowy oraz plan postępowań o udzielenie zamówień publicznych.

(akta kontroli str. 944-948, 991-1013)

Stwierdzone
nieprawidłowości
OCENA CZĄSTKOWA

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2019 r. przez kontrolowaną jednostkę w zakresie wydatków.

Na podstawie badanych prób stwierdzono, że środki finansowe ujęte w planie wydatków Sądu zostały wydatkowane gospodarnie, na cele służące realizacji celów jednostki, z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

OBSZAR

Opis stanu
faktycznego

3. Sprawozdawczość

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych sprawozdań za 2019 r. Sądu:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1) oraz

¹¹ W jednym przypadku naliczono odsetki w związku z nieterminową zapłatą faktury. Odsetki zostały zapłacone przez pracownika Sądu i nie obciążyły budżetu Sądu.

¹² Dz.U. z 2019 r. poz. 1843 ze zm.

sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2019 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania te zostały sporządzone terminowo i - z wyjątkiem sprawozdania Rb-BZ1 – prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej.

Kontrola wykazała jednak, że należności pozostałe do zapłaty zostały wykazane w księgach rachunkowych Sądu i w konsekwencji w sprawozdaniach Rb-27 oraz Rb-N w wartości zawyżonej o 21,8 tys. zł (0,3% należności), w związku niedokonaniem odpisu należności odpracowanej w ramach prac społecznie użytecznych w 2018 r.

(akta kontroli str. 505-897, 965-971, 985-986)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

W sprawozdaniu Rb-BZ1 z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym w kolumnach nr 15 *Finansowanie projektów z udziałem środków z UE* i nr 16 *Budżet Środków Europejskich*, wykazano plan po zmianach w kwotach odpowiednio 22,7 tys. zł i w 121,5 tys. zł, które nie znalazły pokrycia w ewidencji księgowej.

Dyrektor Sądu oraz Główny Księgowy wyjaśnili, że *sprawozdanie zostało sporządzone na podstawie danych wprowadzonych do arkusza Sądu w skrószycie dla wszystkich sądów Apelacji Łódzkiej, w którym ostatni arkusz jest sprawozdaniem Rb-BZ1 dla wszystkich sądów. Dane zostały poprawnie wprowadzone w arkuszu SRŁW, natomiast do łącznego sprawozdania Rb-BZ1 zostały również zaczytane dane dotyczące Sądu Apelacyjnego w Łodzi (...), które nie powinny znaleźć się w sprawozdaniu SRŁW.*

W dniu 26 lutego 2020 r., tj. po siedmiu dniach od daty złożenia błędnego sprawozdania, sporządzono stosowną korektę.

Ponadto NIK zauważa, że należności pozostałe do zapłaty zostały wykazane w sprawozdaniach Rb-27 oraz Rb-N w wartości zawyżonej, w związku niedokonaniem w księgach rachunkowych Sądu odpisu należności odpracowanej w ramach prac społecznie użytecznych w 2018 r.

(akta kontroli str. 156, 256-260, 529-543, 545, 769-802, 807-819, 965-967, 985-986)

OCENA CZĄSTKOWA

Roczne sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2019 r. zostały sporządzone terminowo i – z wyjątkiem sprawozdania Rb-BZ1 – na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej. W sprawozdaniu Rb-BZ1, niezgodnie z ewidencją, wykazano niezerowe kwoty planu po zmianach w zakresie *Finansowania projektów z udziałem środków z UE i Budżetu Środków Europejskich*. W trakcie kontroli sprawozdanie to zostało skorygowane.

Z uwagi na brak stosownego odpisu w księgach rachunkowych Sądu, sprawozdania Rb-27 oraz Rb-N wykazują zawyżoną wartość należności pozostałych do zapłaty.

V. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi i wnioski:

Wnioski

1. Przeksięgowanie należności rozłożonych na raty, których termin przypada po 31 grudnia 2020 r. z konta należności z tytułu dochodów budżetowych (221) na konto długoterminowych należności budżetowych (226).
2. Bieżące i bezzwłoczne podejmowanie działań zmierzających do wyegzekwowania zaległości.

3. Dokonywanie odpisów należności z tytułu zmiany kary grzywny na pracę społecznie użyteczną lub z tytułu zarządzenia wykonania zastępczej kary pozbawienia wolności w dacie zakończenia pracy/kary zastępczej.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora jednostki organizacyjnej Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

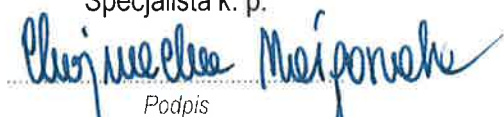
Łódź, 12 marca 2020 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi
Dyrektor
Przemysław Szewczyk

podpis

Kontroler

Małgorzata Chojnacka
Specjalista k. p.

Podpis